№ 108. Czwartek 11. Maja 1865. Rok wydania 55.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5zł.; miesięcznie 1zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 11. maja. Wydział taryfy celnej uchwalił większością 11 głosów przeciw 4 wnieść w Izbie deputowanych przyjęcie austryackiego traktatu handlowego z związkiem celnym.

Bruxela, 10. maja. Stan zdrowia Króla jest zaspokajający. Jego Królewska Mość mógł dziś odbyć przejazdkę.

Nowy York, 29. kwietnia. Johnstone poddał się dnia 25. b. m. z całą swoją armią Shermanowi. Sekretarz wojny zarządził znaczną redukcyę w wydatkach wojskowych.

Część urzędowa.

Gminy *Grabkowce* i *Młynowce* w obwodzie złoczowskim obowiązały się po wieczne czasy dla założenia wspólnej szkoły parafialnej w Grabkowcach, dom pod N. 73 na cele szkolne stósownie przyrządzić, sprawiać porządki szkolne, na opał szkoły dostarczać rocznie 12 fur w połowie twardego a w połowie miękkiego drzewa, składać na posługę szkolną roczne pauszale w kwocie 8 złr. w. a., nakoniec każdoczesnemu nauczycielowi, który ma oraz pełnić służbę diaka i pobierać za nią rocznie 4 złr. 50 c. gotówką i 8 mierzyc jęczmienia w ziarnie, płacić rocznie 76 złr. 84 c. w. a. gotówką z dodatkiem 15¾ mierzyc żyta w ziarnie i odstąpieniem mu do użytku gruntu znajdującego się przy szkole. Nadto zapewniły te gminy roczną kwotę 2 złr. w. a. na pauszale pisarskie i sprawianie środków naukowych.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty ludu podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 26. kwietnia 1865.

Część nieurzędowa.

Lwów, 11. maja.

Izba panów w Wiedniu będzie miała posiedzenie we czwartek dn. 11. b. m. a zatem właśnie dzisiaj.

Żadna zmiana nie zaszła w położeniu ważniejszych kwestyj politycznych. Dzienniki niemieckie rozprawiają ciągle o sytuacyi dyplomatycznej w Księstwach zaelbiańskich, nie występują jednak ze żadnym nowym poglądem. Wewnętrzne kwestye pruskie nie doszły też jeszcze do właściwego punktu kulminacyjnego. W Berlinie obiegały wieści, iż rada ministrów zajmowała się zajściem na piątkowem posiedzeniu izby deputowanych. Mówiono, że ministeryum wystósować zamyśla deklaracyę do prezydyum izby. Powtarzano dawne wieści o rozwiązaniu izby deputowanych, które to wieści jednak tem mniej są do prawdy podobne, iż wotum izby co do projektu urządzenia wojska, nie było dla rządu niespodzianką.

O wojnie duńskiej złożył minister skarbu obszerny memoryał berlińskiej izbie deputowanych z wykazem kosztów tej wojny. Memoryał skreśla sytuacyę polityczną, która do wojny doprowadziła, streszcza działania wojskowe, usprawiedliwia wydatki i wykazuje źródło, z którego pokryte zostały. Minister skarbu wyraził życzenie, ażeby przedmiot ten osobnej komisyi przekazany został. Przemógł jednak wniosek dep. Stavenhagena, według którego memoryał przed wszelką dalszą uchwałą poprzednio drukiem ogłoszony być ma.

Nie potwierdziły się wieści, jakoby zdrowie lorda Palmerstona zacznie pogorszyć się miało. Ostatnie wiadomości zapewniają, iż się i owszem bardzo polepszyło; podagra z prawej ręki zwolna ustępywać zaczęła.

Francuzkiej izbie deputowanych złożono projekt do prawa względem robót publicznych. Na roboty te przeznaczono 360 milionów franków. Wydatki począć się mają od roku 1866, i są na 6 lat rozdzielone, tak, iż corocznie 60 milionów wynosić będą. Pokryte zaś być mają nadwyżkami budżetów i sprzedażą losów narodowych, z której 100 milionów franków wpłynąć ma.

Dekretem cesarskim z dnia 9. maja jenerał Murawiew uwolniony został z posady gubernatora zachodnich prowincyi i zamianowany hrabią państwa. Miejsce jego zająć ma jenerał Kaufmann, dyrektor kancelaryi ministra wojny.

Journal de St. Petersbourg zaprzecza wieściom o zmianie systemu rządowego w zachodnich prowincyach.

Wiadomości nadchodzące do *Gazety kolońskiej* na Paryż z Madrytu podają ciągle niepokojące szczegóły o usposobieniu publiczności, i opisują zarazem krytyczne położenie ministerstwa, które rozerwane własną niezgodą nieposiada już w pałacu (gdzie Narvaez liczyć może tylko na życzliwość Królowej) ani sympatyi nowokatolików ani też przychylności Króla, mającego zawsze jeszcze wpływ bardzo znaczny. O jenerale Prim mówią, że chce przedsięwziąść podróż do Portugalii, co jednak w tej chwili zdaje się być niepodobnem do prawdy, i wyglądałoby na krok wyzywający. Pan Benawides, w którego miejsce Gonzales Bravo został mianowany ministrem stanu, niejest wcale chory. W artykule pod napisem: „Czy podobna żyć tak?“ — powiada madrycki dziennik *Pueblo* z 3. b. m.: „Wzburzenie, niespokojność i zniechęcenie, które owładły umysły od nieszczęsnych wypadków z 10. kwietnia, doszły do tego stopnia, że niepodobna przewidzieć, co się stanie, ani też na jakie ostateczności będziemy narażeni zostając dłużej jeszcze pod rządami jenerała Narvaeza. *Bolsa* z 3. maja wyszła w żałobnych obwódkach i ogłasza na czele swoich szpalt co następuje: „2. maja. Nasi Ojcowie i nasi pradziadowie walczyli, ażeby Hiszpania była niepodległym narodem. Od r. 1808 aż do dnia dzisiejszego zmniejszała się Hiszpania i traciła co roku 800 milionów realów, które płacimy jako procent od długu w Paryżu i w Londynie. Trzebaby nam nareszcie umrzeć ze wstydu.“

Jen. Kor. austr. zamieściła korespondencyę z Madrytu z dn. 2. maja, zaprzeczającej jak najwyraźniej wieściom o groźnym stanie rzeczy na półwyspie iberyjskim, o połączeniu Hiszpanii z Portugalią pod berłem Króla portugalskiego, o rewolucyi niebawem wybuchnąć mającej i t. p. Wszystkie te wieści, przez pewne stronnictwo rozsiewane, żadnej nie mają podstawy.

Z upragnieniem wyglądają bliższych doniesień o zamierzonem uwięzieniu i śmierci Bootha, mordercy prezydenta amerykańskiego Lincolna. Zdaje się, iż w sprawach zjednoczonych stanów po śmierci Lincolna nic się nie zmieniło. W Anglii opinia publiczna i dzienniki przeszły wyraźnie na stronę stanów północnych, a przynajmniej wypadki z rezygnacyą uznały. Nawet *Morning Post* poczyna się godzić z północnemi stanami.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 10. maja. Nie mieliśmy wcale zamiaru, wszczynać z „Pracą“ polemikę o kwestyę, czyli rzeczą jest potrzebną lub nie, ażeby posłowie sejmowi, którzy na mocy prawa utracili mandaty, takowe składali wydziałowi krajowemu, by ten mógł orzec o ich nieważności i zarządzić nowe wybory. Kwestya podobna według naszego zdania wcale nie istnieje. Uważaliśmy tylko za rzecz stosowną sprostować mylne twierdzenia „Pracy“ w tym względzie, i uczyniliśmy to w krótkim artykule naszym z dnia 7. b. m. Tymczasem „Praca“ naszego sprostowania przyjąć nie chce, lecz uważając je za „artykuł polemiczny“, występuje w wczorajszym numerze z obszernym wywodem, usiłując dowieść stanowczo i ostatecznie, że „Gazeta Lwowska“ mylnego jest zdania. Spowodowani jesteśmy, na ten powtórny artykuł „Pracy“ odpowiedzieć szczegółowo.

Swoje twierdzenia zestawia „Praca“ wczorajsza w czterech punktach. W pierwszym twierdzi, że o nieważności mandatu poselskiego tylko sejm krajowy skutecznie i prawnie orzekać może. To twierdzenie nie jest słuszne. Albowiem według §. 31. ordynacyi krajowej sejm orzeka po zbadaniu aktów wyborczych przez wydział, o ważności w y b o r u. Zaś nie sejm lecz ustawa, mianowicie §. 17. regulaminu wyborów sejmowych orzeka, w których wypadkach mandat posła staje się nieważnym, czyli kiedy poseł swój mandat traci. Zdanie więc „Pracy“ jest mylne, a §. 31. ordynacyi krajowej i §. 51. regulaminu wyborów sejmowych, na które się „Praca“ powołuje, nie odnoszą się bynajmniej do unieważnienia mandatu prawnie utraconego, lecz do sprawdzania i potwierdzenia nowych wyborów.

W drugim punkcie obstaje „Praca“ przy swojem twierdzeniu, że wybory do sejmu zarządza sejm lub wydział sejmowy pośrednio przez Prezydyum Namiestnictwa. Na poparcie tego twierdzenia przytacza „Praca“ trzeci ustęp §. 6. ordynacyi krajowej w którym powiedziano, że po upływie zwyczajnego peryodu sejmowego, lub po poprzedniem nadzwyczajnem rozwiązaniu sejmu, tudzież w wypadkach dobrowolnego wystąpienia, śmierci, lub utraty prawnej kwalifikacyi pojedynczych posłów, *rozpisują się nowe wybory.* Cytat wcale nie dowodny. Niemasz w nim bowiem, równie jak w całej ustawie, wzmianki, żeby rozpisanie wyborów miał zarządzać sejm lub wydział krajowy. Owszem w §. 18. regulaminu wyborów stoi wyraźnie, że wezwanie do wyborów następuje na mocy dekretów Namiestnika, czyli innemi słowy: *Namiestnik rozpisuje wybory.* Przykłady, jakie dalej przytacza „Praca“ na dowód, że nie Namiestnik lecz wydział i sejm krajowy zarządza wybory, bynajmniej tego niedowodzą. W pierwszym wypadku Namiestnik zarządził wybór powtórny w Stanisławowie, ponieważ wybór pierwszy na mocy §. 17. regulaminu wyborczego okazał się nieważnym, a wybrany nieotrzymał certyfikatu jako poseł sejmowy. W drugim wypadku gdy ks. Witwicki złożył mandat, Prezydyum Namiestnictwa, otrzymawszy dotyczące akta wyborcze od wydziału krajowego, rozpisało na mocy §. 18. ordynacyi wyborczej nowy wybór na to miejsce. — W trzecim punkcie twierdzi „Praca“, że bez po-

przedniego orzeczenia (przez sejm lub wydział), Prezydyum Namiestnictwa nie ma prawa do rozpisania wyborów. Twierdzenie to zupełnie mylne popiera „Praca“ mylnym zupełnie cytatem §. 50. ordynacyi wyborczej. W tym paragrafie bowiem nie ma najmniejszej wzmianki o mandatach, lecz jest w nim mowa o certyfikacie wydanym przez Namiestnika, który to certyfikat (nie mandat jak to sobie „Praca“ wyobraża) obranemu posłowi nadaje prawo wstępu do sejmu, tak długo aż dopóki wybór jego niezostanie uznanym za nieważny. Równie jak powołany przez „Pracę“ paragraf ustawy tak i przykład przez nią w tym względzie przytoczony nieodnosi się wcale do orzeczenia o utracie mandatu. Snać „Praca“ nieznna dokładnie faktu. Poseł krajowy ks. *Nehrebecki* wybrany przez sejm członkiem Izby deputowanych rady państwa niezłożył bynajmniej mandatu lecz pomimo powtórnych wezwań nie przybył do rady państwa. Wice-prezydent Mosch jako komisarz rządowy nie prosił też sejmu o unieważnienie mandatu ks. Nehrebeckiego, lecz w imieniu rządu wezwał sejm, ażeby w miejsce ks. Nehrebeckiego wybrał innego posła do rady Państwa.

W czwartym punkcie „Praca“ na poparcie twierdzenia swego, że nie §. 17. ustawy, lecz sejm orzeka o utracie mandatu posła, przytacza jako argument sprawę p. Rogawskiego w izbie deputowanych rady państwa. Atoli ta sprawa właśnie przykładem stwierdza, że tylko moc prawa rozstrzyga o utracie mandatu. Poseł Rogawski utracił rzeczywiście swój mandat w moc §. 17. ustawy. Że sprawa p. Rogawskiego w radzie państwa odesłana została do wydziału, i nad nią potem dyskutowano, że mniejszość sprawy tej nie subsumowała pod wypadki przewidziane w §. 17. ustawy, to rzeczy nie zmienia; że zaś p. minister stanu oczywiście nie mógł twierdzić, iż na miejsce p. Rogawskiego zarządzono nowy wybór, to rzecz bardzo naturalna, bo wybór nowy mógł nastąpić tylko przez sejm krajowy, a ten, jak wiadomo, nie był i nie mógł być czynny wtedy, kiedy rada państwa obradowała.

Odpowiedzieliśmy punkt za punktem na wywody „Pracy“. Tuszymy, że po odczytaniu naszej odpowiedzi szanowny autor artykułu „o złożeniu mandatów“ zmieni swoje zdanie w tym względzie.

W końcu jeszcze winniśmy odpowiedzieć kilkoma słowy na zarzuty szanownego autora artykułu „Pracy“, czynione nam co do formy naszego pisania. Wyraziliśmy otwarcie i bez ogródki nasze zdanie o artykule „Pracy“. Dalecy jednak byliśmy i jesteśmy od tego byśmy chcieli ubliżyć w czem kolwiek osobie szanownego autora. Z obowiązku naszego dziennikarskiego wyraziliśmy nasze przekonanie oparte na prawie i na faktach, i bez najmniejszej osobistej tendencyi staraliśmy się wykazać mylność twierdzeń „Pracy“. O chęć wprowadzania w błąd czytającej publiczności, niepomawiamyliś autora artykułu o mandatach.

Wiedeń, 9. maja. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Jego ces. Mość raczył wczoraj przedpołudniem przyjmować pana burmistrza miasta Wiednia Dr. Zelinkę i kilku członków komisyi zaopatrywania miasta w wodę.

Pan burmistrz w imieniu rady gminnej dziękował Jego ces. Mości za darowaną gminie studnię cesarską i prosił Najjaśniejszego Pana aby gminie wolno było po ukończeniu nowego wodociągu zaopatrywać ces. zamek Schönbrunn w potrzebną ilość wody.

Jego ces. Mość raczył przyjąć łaskawie podziękowanie gminy jakoteż gotowość zaopatrywania Schönbrunu w wodę.

Wczoraj o godzinie 4 po południu był w Schönbrunie obiad galowy na cześć następczyni tronu brazylskiego. Oprócz księżny brazylskiej i hrabiego Eu, byli zaproszeni Arcyksiążęta Albrecht i Rainer, książę August Koburgski z małżonką, księżna Amalia Koburgska, książę Henryk Reuss XIV., obadwa W. książęta Toskańscy, książę Wirtemberski z małżonką. Arcyksiężna Marya i W. księżna Toskańska zaszczyciły przedwczoraj towarzystwo artystyczne swemi odwiedzinami.

C. k. akademia Therezianum obchodziła rzadkie święto d. 7. b. m. Jego Excelencya pan minister stanu Schmerling objął w tym dniu najwyższy kierunek zakładu.

Po uroczystem nabożeństwie wychowańcy w ubiorach galowych oczekiwali w głównym dziedzińcu na pana ministra stanu, który przybył o godzinie 9 i był przyjmowany z uszanowaniem przez radzcę rządowego Dr. Demel, gremium nauczycieli i wychowawców. Po przedstawieniu wychowańców dyrektor miał przemowę w wielkiej sali przyozdobionej z największym przepychem. Podnosił głównie zasługi pana ministra stanu położone dla państwa i akademii tereziańskiej i wyraził radość powszechną z powodu mianowania go kuratorem instytutu.

Jego Excelencya pan kurator odpowiedział dłuższą mową, wykazując znaczenie wielkiego dzieła Cesarzowej Maryi Teresy, które nie tylko odpowiedziało potrzebom owego czasu lecz i następnych wieków.

W końcu mówił pan kurator, że najgorętszem jego życzeniem jest odpowiedzieć w zupełności zadaniu, które mu Najjaś. Pan poruczył i usprawiedliwić położone w nim zaufanie.

(Proces Rygera.) Jak wiadomo, deputowany rady państwa Dr. Ryger za przekroczenie obrazy honoru słowami i czynem był skazany przez sąd powiatowy w Alsergrund na karę pieniężną w kwocie 5 złr. — Dr. Ryger założył rekurs przeciw temu wyrokowi, ale c. k. wyższy sąd krajowy zatwierdził wyrok sądu pierwszej instancyi w całej osnowie.

(Sprawy parlamentarne.) Na wczorajszem posiedzeniu *wydziału celnego*, na którem byli obecni szef ministerstwa handlu baron *Kalchberg* i baron *Hock*, toczyła się dalsza debata nad ograniczeniem w udzielaniu premiów wywozowych. *Skene* powstawał gwałtownie na to postanowienie; Dr. *Brestl* uważał je za zupełnie słuszne, a Dr. *Herbst* za nieszkodliwe, tylko że wdziera się ono w autonomię krajów. Baron *Hock* odpowiedział na to, że każdy traktat czyni to samo. Co do będącej właśnie pod obradą ustawy względem podwyższenia restytucyi podatku od wywożonej wódki oświadczył baron *Kalchberg*, że rząd nie widzi w tem wcale premium wywozu. Przy artykule 7., gdzie jest mowa o apreturze, żądał *Skene* wysłuchania znawcy, a mianowicie p. *Gahnala* w Forarlbergu. Ten wniosek jednak został stanowczo odrzucony. P. Ganahl jest stanowczym stronnikiem wysokich ceł ochronnych, co w wydziale wyraźnie podnoszono). Obrady nad traktatem skończyły się, a na porządek dzienny następnego posiedzenia naznaczono kartel celny.

(Posiedzenie izby deputowanych z d. 8. maja.)

Na posiedzeniu izby deputowanych z dnia 8. maja zajęli miejsca na ławicy ministeryalnej Ich Ex. pp. ministrowie *Schmerling*, *Mecsery*, *Lasser*, *Hein*, *Plener*, *Burger*, *Frank*, naczelnik sekcyjny *Kalchberg*, wiceadmirał *Fautz*.

Po odczytaniu protokołu poprzedzającego posiedzenia odczytano interpelacyę dep. *Mende* i innych względem drogi żelaznej Wiedeńsko-Budweiskiej, z zapytaniem, czyli rząd zamyśla udzielić koncesyę jeszcze w czasie obecnej kadencyi rady państwa.

Pan naczelnik sekcyjny *Kalchberg* oświadcza, iż na jednem z najbliższych posiedzeń odpowie na interpelacyę.

Z porządku dziennego następuje pierwsze odczytanie projektu do prawa względem warunków i koncesyi drogi żelaznej z Braunau przez Ried do Neumarkt.

P. naczelnik sekyjny *Kalchberg* przemawia za przyjęciem projektu rządowego, wykazujac korzyści z budowy kolei zelaznej, którą drogę do Paryża o 10 mil skróci. Rząd bawarski czując ważność tej kolei, już w roku 1863 otworzył kredyt na budowę kolei z Monachowa do Braunau, rzecz więc ta wymaga przyspieszenia, gdyż właśnie teraz zebrał się sejm bawarski. Przedsiębiorcom budowy, która 6,400.000 kapitału wymagać będzie, rząd przyznał jedynie uwolnienie od podatku dochodowego od akcyi i obligacyi pierwszeństwa na przeciąg lat 5 od chwili otwarcia ruchu, i z tego powodu składa projekt radzie państwa. Subwencya żadna przedsiębiorcom przyznana nie została.

Na wniosek dep. *Steffensa*, projekt rządowy odesłany został do zgłębienia osobnej komisy z 9 członków, którzy po ukończeniu posiedzenia wybrane być mają.

Następnie izba przeszła do rozbioru etatu marynarki wojennej w relacyi dep. *Eiselsberga*, referenta wydziału skarbowego.

Wydział zredukował sumę 9,540.247 złr. przez rząd preliminowaną do sumy 7,150.800 złr. z dozwoleniem przeniesienia z jednej pozycyi na drugą.

Jego Excel. p. minister *Burger* przemawia przeciwko strąceniom przez wydział proponowanym. Rząd ze względów na oszczędności zezwala na strącenie z preliminarza swego sumy 1,700.000 złr. tak, iż suma żądana 7,700.000 złr. wynosić będzie. Na większe strącenie rząd przystać nie może, gdyż nie byłby w stanie dotrzymać zawartych kontraktów.

Wiceadmirał *Fautz* odpiera twierdzenie wydziału, jakoby przez urlopowanie 2000 marynarzy 400.000 złr. oszczędzić można. W takim razie na przypadek wojny byłyby okręta wojenne, ale zabrakłoby zdolnych marynarzy. Na urlopowanie marynarzy ze względu na bitność marynarki zezwolić nie mozna.

Dep. *Obert* przemawia przeciwko wnioskom wydziału.

Dep. *Steffens* zwraca uwagę na potrzebę silnej marynarki dla obrony handlu zamorskiego. Wnosi, azeby izba zawotowała na etat ministeryum marynarki 7,770.245 złr.

Dep. *Conti* wnosi, ażeby na przypadek nieprzyjęcia powyższego przynajmniej suma 7,636.195 złr. zawotowana została.

Dep. *Skene* i *Herbst* przemawiają za wnioskami wydziału.

P. *minister marynarki* zwraca uwagę na Włochy, które tak wielkie sumy corocznie na marynarkę wojenną przeznaczają.

W głosowaniu wniosek *Steffensa* został w mniejszości, wniosek *Contego* uchylony 79 głosami przeciw 68. Wnioski wydziału przyjęte.

Również według wniosku wydziału przyjęto jako pokrycie tego etatu sumę 150.807 złr.

W dalszym ciągu posiedzenia izba przeszła do rozpraw nad prawem finansowem, z relacyi dep. *Taszka*, referenta wydziału finansowego, który odczytał projekt osnowy następującej:

Art. I. Ogólne wydatki państwa na rok 1865 ustanawiają się w sumie 522,045.860 złr. w. a.

Artykuł ten przyjęty bez rozpraw.

Art. II. Pierwsza część dołączonego budżetu państwa oznacza użycie tej sumy dla szczególnych gałęzi administracyjnych, w granicach etatów zawotowanych.

Dalszy ciąg tego artykułu obejmuje szczegółowe przepisy o dozwolonem lub niedozwolonem przeniesieniu sum z jednej pozycyi na drugą, tudzież o podziale wydatków na zwyczajne i nadzwyczajne.

Jego Excel. pan minister skarbu zwraca uwagę izby, iż ze względu na mnogie strącenia z preliminarza rządowego na czas znaczny, który dotąd upłynął, i na zbyteczne ograniczenie przeniesień budżet nie będzie mógł być ściśle przestrzegany.

Poczem art. II. przyjęty został.

Art. III. Na opędzenie wydatków powyżej zawotowanych przeznaczone są podatki stałe, opłaty niestałe i inne wpływy w części drugiej budżetu wymienione w wysokości 514,905.453 złr. w. a.

Art. IV. Odnosi się do sposobu pobierania podwyższonych opłat stemplowych i innych opłat i należności.

Art. V. Stanowi, iż sposób postępowania przy przedaży własności państwa w §. 39. drugiej części budżetu wymienionej, osobnem prawem przepisany będzie.

Art. VI. Stanowi, iż obligacye własnością państwa będące, po szczególe wymienione, sprzedane być mają w celu spłacenia sum na nie zaciągniętych, nadwyżka zaś wpływu na ogólne potrzeby państwa użyta być ma.

Artykuły powyższe przyjęto bez żadnej rozprawy.

Art. VII. stanowi, iż sumy na pokrycie wydatków na r. 1865 zawotowane i w roku 1866 na ten cel użyte być mogą. Gdyby zaś i w roku 1866 użyte nie zostały, w takim razie nie mogą być użyte jeno za zezwoleniem rady państwa

P. *minister skarbu* oświadcza, iż pod tym względem projekt do prawa ze strony rządu złożony będzie.

Poczem art. VII. przyjęty został.

Art. VIII. Ponieważ wydatki wynoszą . . . 522,045.860 złr.
Wpływy zaś tylko . . . . . . 514,905.453 złr.
Wykazuje się niedobór . . 7,140.705 złr.
na którego pokrycie osobne prawo zawotowane będzie.

Art. IX. Minister finansów odbiera polecenie wykonania prawa niniejszego.

Art. VIII. i IX. a następnie i cały projekt do prawa po trzeciem odczytaniu przyjęty został. Izba prócz tego postanowiła dołączyć do każdego paragrafu życzenia, jakie przy nim wyjawione były.

Poczem posiedzenie zamknięte i do dnia jutrzejszego odroczone zostało.

Francya.

Paryż. 1. maja. *(Różne wiadomości.)* Cesarzowa Rejentka, jak ją nazywają dzienniki półurzędowe od czasu wyjazdu Cesarza, odbywa codziennie rady ministeryalne, wszelako zdaje się, że wielkie kwestye polityki zagranicznej nie należą do zakresu kompetencyi, naznaczonego jej przez Cesarza. Szczególnie odnosi się to do kwestyi rzymskiej, względem której poczynił Cesarz jeszcze przed odjazdem pewne rozporządzenia. Czy za powrotem Cesarza nastąpi zjazd jego z Papieżem w Civitavecchii, lub z Królem Wiktorem Emanuelem — o czem mówią teraz, — nie ma w tym względzie jeszcze nic pewnego, i zdaje się, że będzie to zależeć od rezultatu układów, toczących się teraz między Rzymem i Turynem. W miarę tego, czy wypadną one pomyślnie czy niepomyślnie, nastąpi zjazd z jednym lub z drugim z tych Monarchów. Odwiedziny Cesarza u Papieża byłyby przeto wskazówką, że Papież zgodził się na propozycye włoskie, odwiedziny zaś u Wiktora Emanuela oznaczałyby, że w głównej rzeczy nie nastąpiło jeszcze porozumienie.

Włochy.

Neapol, 29. kwietnia. *(Różne wiadomości.)* Rozbójnicy na wyspie Sycylii nabierają coraz większej śmiałości. Dawniej kradli włościanom bydło sztukami, teraz udało się im, w Sant Agata, w pobliżu Palermu ukraść całą trzodę owiec, jak dziennik *Indipendente* z dobrego źródła donosi. W pobliżu miasta Termini żandarmi odkryli prawdziwą jaskinię zbójecką, w której były całe zapasy amunicyi, tudzież kilka spalonych szkieletów.

Z państwa rzymskiego donoszą, iż podróżni wiele tam mają trudności z paszportami. Całe terytoryum papiezkie przebyć można koleją żelazną w sześciu godzinach, a w przeciągu tego czasu potrzeba paszport pięć razy wizować i za każdą wizę osobno zapłacić. Jadąc z Neapolu do Rzymu potrzeba paszport wizować najprzód w własnem poselstwie a potem i w poselstwie hiszpańskiem, co już 10 franków kosztuje.

Księstwa Naddunajskie.

(Wychodźtwo z Bośnii do Serbii.) Według doniesień z Belgradu już 80 rodzin chrześciańskich złożonych z 800 dusz, przeniosło się z Bosnii do Serbii, i spodziewać się należy, że emigracya będzie przybierać coraz większe rozmiary, co mieszkańców Serbii nie mało przestrasza.

Kronika.

(Nieszczęsny wypadek) w Trembowli, dn. 3. b. m. podczas pożaru, dozorca straży finansowej przechodząc przez most na Serecie, rzucił się w wodę i utonął. Prawdopodobnie popełnił on to samobójstwo w przystępie obłąkania gdyż już dawniej był leczony na tę chorobę.

(Znalezione zwłoki.) W Opryszowcach w obwodzie stanisławowskim wybiegł 5. z. m. w malignie chory na nerwową gorączkę włościanin Paweł Olexyn w nocy z domu i zniknął bez śladu. Dopiero 4. b. m. wyciągnęli rybacy w tej wsi jakieś ciało z wody, i pokazało się, że to jego zwłoki.

(Maszyna do gotowania.) Pewien aptekarz wiedeński wynalazł maszynę do gotowania, która jest podobna do lokomotywy i ma być ciągniona przez 4 konie. Ta maszyna przeznaczona jest do użytku w polu i gotuje w 3 godzinach obiad dla 400 ludzi, nawet będąc w ruchu.

(Szara fundacya.) „Corresp. Gall“ opowiada co następuje: Pani Rozalia Czech w Kornenburgu utworzyła fundacyę ofiarując 9000 złr. na ten cel, aby corocznie 1 student otrzymał z tej fundacyi 200 złr. pod warunkiem, że przez cały rok będzie się ubierał szaro, a mianowicie ma nosić szary kapelusz, szare spodnie, szarą kamizelkę, szary surdut, a w lecie nawet szare buty. Dla odmiany może nosić zielone wypustki. Podobnież corocznie 1 dziewczyna ma otrzymać na wyprawę 200 złr. te zaś z kandydatek mają otrzymać pierwszeństwo, które zechcą zaślubić szarych studentów. Kapitał fundacyi składał się częścią z gotowizny częścią z papierów publicznych, między temi zaś były cztery losy pożyczki z r. 1860, z których dwa wygrały przy ostatniem ciągnieniu, a mianowicie jeden główną wygranę, drugi 5000 złr. Teraz cały szwadron studentów będzie mógł ubierać się szaro, i nie jedna biedna dziewczyna otrzyma przyzwoitą wyprawę.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

W y k a z

przychodów c. k. uprzyw. galicyjskiej żelaznej kolei „Karola Ludwika.“
(Przestrzeń obrotu $47\frac{1}{2}$ mil.)

Miesiąc	Komunikacya osób			Transport towarów			Razem	
	Liczba podróżnych	wal. aust.		cetnary celne	wal. aust.		wal. aust.	
		zł.	c.		zł.	c.	zł.	c.
kwiecień 1865 . .	2?988	63024	65	256072	141?21	65	207546	30
do tego od 1. stycznia do 31. marca . .	69746	155951	50	964388	481795	21	637746	71
Razem . .	84734	218976	15	1220460	626316	86	845293	01
Przychód bruto w kwietniu 1864 wynosił							407568	06

Prócz tego transportowano 20502 cetnarów celnych różnych ładunków rządowych bez policzenia należytości frachtowej

Wiedeń, 1. maja 1865

C. k. uprzyw. galic. kolej żelazna „Karola Ludwika.“

Zaleszczyki, 4. maja. Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie z. m. na targach w obwodzie Zaleszczyckim były następujące:

	Miejsce targu:											
	Budzanów		Czortków		Husiatyn		Jazłowiec		Kopyczyńce		Zaleszczyki	
	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	2	10	2	70	2	10	2	80	1	80	2	12
„ żyta .	1	65	2	.	1	10	1	80	1	35	1	78
„ jęczmienia .	1	20	1	75	1	10	1	50	1	10	1	35
„ owsa . . .	.	80	1	10	1	.	.	90	.	60	.	80
„ hreczki . .	1	50	1	90	1	60	1	55	1	40	1	40
„ kukurudzy .	2	10	2	40	1	70	2	55	2	.	2	
„ ziemniaków .	.	90	1		.	80	1	.	.	75	1	27
Cetnar siana . . .	1	30	1	20	1	30	1	90	1	30	1	50
„ wełny . . .	.		.	-	.	.	36	.	.	.	25	.
„ nasienia koniczu		.		.	.	.	20	.	.	.	40	.
Sąg drzewa twardego	6	50	8	25	8	.	6	50	8	.	7	.
„ „ miękkiego	6	.	7	25	.	.	5	.	7	.	.	.
Funt mięsa wołowego	.	10	.	10	.	9	.	10	.	10	.	10
Mas okowity . .	.	42	.	35	.	.	.	40	.	41	.	40

Wiedeń, 9. maja. *(Sprawa sprzedaży dóbr skarbowych.)* *Jener. Kor.* pisze: Pomimo rozmaitych pogłosek, jakie obiegały ostatniemi dniami o stanie układów względem sprzedaży dóbr skarbowych, nie zmienił się on zbyt znacznie od czasu ostatnich naszych doniesień. Podczas gdy rozmaici kompetenci, instytuty i stowarzyszenia chcą utworzyć spółkę i ułożyć spólną ofertę, występuje p. Langrand-Dumonceau, który, jak wiadomo, od kilku już lat nosi się z planem sprzedaży dóbr państwa jako samoistny kompetent, ale i dziś jeszcze, jak się dowiadujemy, nic można powiedzieć nic pewnego, czy oferta jego, czy też zamierzonej spółki ma większe lub mniejsze widoki utrzymania się.

Wiedeń, 9. maja. *(Targ na woły.)* Na naszym wczorajszym targu było 1724 wołów węgier., 888 galic. i 789 krajowych. Z tych sprzedano na potrzebę miasta 1850 sztuk, na prowincyę 947 sztuk, po za obrębem targu 4 sz., i płacono za 1 sz. ważącą od 500 do 680 ℔ po 123 zł. do 160 złr., za 1 cetnar 20 złr. 25 c. do 22 zł. 50 c.

Ostatnia poczta.

Berlin, 9. maja. Memoryał względem wojny duńskiej przedłożony dziś izbie deputowanych przez ministra finansów podaje koszta wojny na 22 milionów talarów, z których $18\frac{1}{2}$ mil. przypada na wojsko lądowe, a 3 mil. na marynarkę, reszta na administracyę. Z całkowitej sumy wydano już 14 milionów, pozostaje jeszcze zdać rachunek z 9 milionów. Pieniądze wzięto ze skarbu państwa.

Dziś w ministeryum spraw zagranicznych nastąpiła wymiana traktatów z Francyą z 2. września 1862.

Berlin, 9. maja. Memoryał podaje całą sumę na 22½ mil. tal.; z tych koszta wyłożone na administracyę wojskową wynosiły w ogóle 18½ mil., a mianowicie 14¼ mil. koszta mobilizowania i utrzymania wojska, 4¼ mil. wzmocnienie artyleryi i uzbrojenie fortec. Nadto wydano 3¾ mil. na marynarkę, pocztę i telegrafy. 13½ mil. są wykazane jako wydane na rok 1864, a z 8⁹⁄₁₀ mil. będzie jeszcze złożony rachunek. Na pokrycie 13½ mil. użyto nadwyżki z lat 1863 i 1864, a 1⅓ mil. wzięto ze skarbu państwa. Pozostałe 8⁹⁄₁₀ mil. mają być także wzięte ze skarbu państwa. Memoryał wykazuje, że skarb państwa jest w stanie pokryć tę sumę.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10. maja.

Hotel George: PP.: Hr. Borkowski W., z Winniczek. — Hr. Wodzicki Kaz., z Olejowa. — Łodyński S., z Nahorzec. — Radziejowski E., z Ditkowiec. — Younga B., z Trzecińca.

Hotel europejski: Czajkowski J., z Sarnik.

Hotel angielski: Grabowski E., z Grąziowy. — Marmarosz J., z Kurowa.

Hotel Langa: Hr. Sturdza, z Mołdawii.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. maja.

PP.: Cikowska B., do Słobudki. — Głogowski A., do Bojańca. — Halinka T., do Chłopiatyna. — Łukasiewicz Ign., do Hanaczowa. — Rychlicki F., do Wilczej woli. — Rogaliński W., do Sędziszowa. — Szczepański Tad., do Wojkowiec. — Teodorowicz T., do Żywaczowa. — Hassmann T. c. k. podporucznik, do Żółkwi.

TEATR.

Dziś (przedstaw. niemieckie): **„Theatralische Studien oder Erste Gastrolle des Frl. Veilchenduft,“** komedya w 1 akcie. **„Das bin ich! oder Wie toll,“** nowa komedya w 1 akcie, **„Ehestands Exercitien einer Unvermählten“**, monolog żartobliwy, na zakończenie **„Bei Wasser und Brod“**, nowa komedya w 1 akcie. — Występ gościnny panny *Otylii Gencé*.

Dziś (ruskie przedstaw.) po raz pierwszy: **„Roksolana“** nowo oryginalny, historyczny melodramat w 5 aktach ze spiewami; napisał ħ. ħ. ħ., muzykę ułożył Andrzejewicz Z.

Jutro (na scenie polskiej): **„Serce i Duma“**, komedyo-dramat w 3 aktach przez Aurelego Urbańskiego — przedstawienie amatorskie na korzyść galicyjskiego towarzystwa muzycznego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. maja 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	325.23	+ 8.8	58.8	wschodni	sł.	pogoda
2. god. po poł.	325.78	+ 15.3	39.1	„	„	pochmurno
10.god.wiecz.	324.61	+ 11.0	57.5	„	„	„

Kurs Lwowski.

Dnia 10. maja

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	09	5	13
Dukat cesarski	„ „	5	11	5	15
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	79	8	91
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	67	1	70
„ papierowy rosyjski	„ „	1	42	1	44
Talar pruski	„ „	1	60	1	62
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	70	15	70	80
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	73	65	74	40
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	87	74	48
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	75	60	76	38
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	207	50	209	83

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 10. maja.

	złr.	kr.
5% Metaliki	71	50
5% pożyczka narodowa	76	15
Losy z 1860 roku	93	85
Akcye banku wiedeńskiego	802	—
„ „ kredytowego	185	20
Londyn, 10 funtów szterlingów	108	90
Srebro	107	—
Dukat pojedyńczy	5	14

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 8. maja

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	67.40	67.60
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	98.—	98 50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	75 95	76 10
od kwiet. do paźd. po 5%	75 95	76 10
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	81.30	81.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	71.45	71.55
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71.45	71.55
dtto. po 4½%	63.75	64.—
dtto. „ 4%	56.25	56.75
dtto. „ 3%	42.25	42 50
dtto. „ 2½%	35.—	37.—
dtto. „ 1%	14.10	14.20
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	158.50	159.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	154 —	155 —
Przez. do wyl. z r. 1854	88.—	88 50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	92.60	93.70
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	96.60	96.80
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	88 75	88.90
Renty Como po 42 lir. aust.	17.75	18.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67.—	67.50
„ „ „ 4½%	63.—	63.50
„ „ „ 4%	55.50	56 —
„ „ „ 3½%	48.50	49.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	57.—	58.—
„ 2¼%	51.—	52.—
„ 2%	47.50	48.—
„ 1¾%	40.—	40.50
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	89.50	90.50
Wyż. Aust.	87.50	88.50
Salcburg	91.—	92.—
Czech	91 75	92.25
Morawii	87.75	88.50
Szląska	90.—	91.—
Styryi	88.50	89 50
Tyrolu	—.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92.—
Obl. ind. po 5proc. za 100 zł. Węgier	74 90	75.25
Banatu Tem.	73.—	73.75
Kroacyi i Slawonii	74.75	75.75
Galicyi	73.75	74 25
Siedmiogrodu	70.70	71 10
Bukowina	70.75	71 20
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.40	71.60
Banat Temesz.	71.15	71.25
Lomb. wen. poż. z r. 1859	93.—	94.—
po 5%	—.—	—.—
Dług Tyrolu „ 4%	57.—	57.50
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	57.—	57.50
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	28.25	28.75
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	—.—	27.50
„ 2½% „ 100 „	—.—	23.—
„ 2¼% „ 100 „	—.—	20 50
„ 2% „ 100 „	—.—	18 50
„ 1¾% „ 100 „	—.—	16 25

3. Akcye. (Za sztuke.)

	pien.	towar
Banku narodowego	801.—	802.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	183.90	184.10
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	579.—	581.—
Banku anglo-austryackiego za 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	79.50	80.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1795.—	1797.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	188.30	188.50
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	232 —	234.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	135.50	136.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	208.—	208.50
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	57.75	58.25
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	167.25	167.75
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	123 20	123 40
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	705.—	707.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	258.—	260.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	190.—	195.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	143 50	144.50
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	495.—	497.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	230.—	232.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	405.—	410.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	262.—	265.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	368.—	372.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.75	103.25
przeznaczone do los. po 5%	92.30	92 50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	87.90	88 10
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	70.—	70.50
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	81.—	81.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 50	98 —
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	84.—	85.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	78.—	79.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	112.25	112.75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	107.75	108.25
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.75	93.25
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	87.—	87.25
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	79.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	88.—	88.25
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.—	76.50
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	94.75	95 25
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.50
Lloyda za 100 zł.	90.—	91.—

6 Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	126 30	126.50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	85.75	86.25
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	115.—	116.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.75	49.25
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	26.75	27.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	112.50	113.—
Salma „ 40 „ „	31.—	31.50
Palfiego „ 40 „ „	27.—	27.50
Clarego „ 40 „ „	26.75	27.25
St. Genois „ 40 „ „	27.—	27.50
Windischgrätza 20 zł. „	17.75	18.25
Waldsteina 20 „	19.50	20 —
Keglevicha 10 „	12.75	13 25
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	91.25	91 35
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	91.50	91 50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	81.25	81.30
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	108.90	109.—
Lugdun za 100 fr.	43.30	43.35
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	43 30	43.35
Paryż za 100 fr.	43.30	43 40
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.14½	5.15½
dtto. pełnej wagi	5.14½	5.15½
Korona	14.85	14 90
20frankówka	8.72	8.73
Rosyjski imperyał	8.93	8.96
Talar związkowy	1.60½	1.61½
Srebro	106.75	107 25
Kurs korony w c. k. kasach	13zł. 50c.	

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.